

Ur en artikel i Södra Sidan Huddinge 24-30 september 2016

Här ville Rolfs pappa skapa ett paradiset för samer i söder.

Renar, tältkåtor och till och med en offersten. Under 1950-talet byggde samnen Aslak Partapuoli ett sameägar vid sjön Trehörningen i Huddinge, i det som nu är naturreservatet Paradiset.

Farsan var envis, säger Rolf Partapuoli som genom åren ofta hjälpte sin pappa med olika projekt. Det är 26 år sedan Rolf var här vid Paradisets naturreservat i Huddinge. Det har helt enkelt inte blivit tillfälle att åka hit. Men nu är han här för att visa och berätta om hur hans pappa, samnen Aslak Partapuoli, byggde ett sameägar runt sjön Trehörningen under 1950-talet.

-Som mest var det nog ett 40-tal samer här under helgerna. Det var mycket barnfamiljer, säger Rolf Partapuoli.

Han berättar att tanken med lägret var att stockholmssamer skulle få en plats att åka till för att vila och "dricka kokkaffe och minnas ungdomen på fjället". Men istället blev det mest hårt jobb för dem som kom hit, eftersom Aslak hade så många planer att sätta i verket.

-Här var kyrkokåtan. Men han hann bara spränga upp gropen och sätta upp takstolarna, eller kåtastängerna. Det var järnbalkar som han hade svetsat ihop, säger Rolf Partapuoli.

Han pekar ut platsen där sprängsten från gropen fortfarande ligger kvar. En cirkel med mindre stenar i marken visar var eldstaden fanns. Kyrkan blev aldrig färdig eftersom Aslak inte fick något tillstånd av kommunen, men ute på "kyrkudden" hölls ändå både gudstjänster och barndop.

I slutändan blev tre av de fem planerade kåtorna färdiga. De byggde även en bod. En liten stuga och en båt som främst användes till fisket. Idag är det bara den lilla stugan och offerstenen som finns kvar av sameägret. Stugan är öppen för den som vill övernatta där.

Aslak Partapuoli flyttade från Lappland till Stockholm 1947 och tog över som ordförande i en sameförening 1952. Han visste om att det funnits renar i området under en period i början av 1900-talet och tillsammans med kanslirådet Allan Tigersköld fick han tillstånd av kommunen att skapa ett sameägar. Naturen här påminde om Lappland och en av samerna hade till och med sina renar här under en sommar.

Vi går vidare längs med sjön och Rolf visar var båten som de byggde brukade ligga förtöjd. En liten avstickare upp i skogen tar oss till platsen där kåtan som Rolf brukade hålla till i fanns.

-Här brukade jag ligga och sova, säger Rolf och pekar ner i den mossbeklädda marken

Hur känns det att vara tillbaka?

- Konstigt. Jag tror att farsan är med oss. På vägen ut vägen ut hit förändrades lukten i bilen och jag började känna "farsanlukten"

Rolf är full av berättelser om pappan och delar gärna med sig. En gång behövde de ladda batteriet till sågen som de hade i lägret och Aslak körde en bil hela vägen upp i skogen. Men bilen stod på för länge och började till slut att brinna. En annan historia handlar om när Aslak hade lånat en häst för att frakta virke över isen. Rolf var med för att hjälpa till och gick bakom hästen.

-Hästen stannade vid strandkanten och ville inte gå ut på isen. Den kände säkert på sig att isen var tunn. Men farsan var envis som vanligt och till slut fick han ut hästen på isen. Den brast när vi var ungefär en och en halv meter från andra stranden. Men det var inte så djupt så hästen kunde komma upp. På vägen tillbaka fick hästen gå runt sjön istället.

Med åren svalnade intresset hos dem som brukade komma hit och successivt revs lägret ner. Men Aslak fortsatte att hålla till i Paradiset fram tills mitten 1990-talet.

Vi har kommit runt sjön och går tillbaka mot parkeringen för att åka hem igen.

- Men vi kommer tillbaka, vi har en familj som gärna vill hit också

Bildtexter: En samekvinna vid namn Emelie bodde i den här stugan som Aslak byggde. Nu är den öppen för vandrare som vill övernatta här. Rolfs syster Laila Oinonen döpte sin äldsta dotter här Aslak hittade den stora stenen liggandes men tyckte den skulle passa som offersten och hävde upp den. "men den användes aldrig"